

Siden er redigeret/layoutet af:
Claus Bech-Petersen/Caroline Niegaard

Lakseopdræt på la

Havbrug har i seks år br

To havbrug i Horsens Fjord har i seks år produceret mere end tilladt og opgivet forkerte tal til kommunen. Sagen efterforskes af politiet. Sportsfiskerne mener, at kommunen burde skride hårdere ind.

HAVMILJØ

ELLEN Ø. ANDERSEN

Virksomheden Hjarnø Havbrug i Østjylland har igennem seks år givet Hedensted Kommune forkerte oplysninger om sin produktion på to havbrug. Det har virksomheden erkendt over for kommunen, efter at politiet begyndte at efterforske sagen og over for kommunen oplyste, at noget tydede på, at produktionen »i væsentligt omfang har oversteget miljøgodkendelserne«.

Havbrug belaster havmiljøet, fordi de udleder næringsstoffer som kvælstof og fosfor i vandet. Et havbrugs miljøgodkendelse fastsætter, hvor meget havbruget må udlede.

Det er Danmarks Sportsfiskerforbund, der har meldt Hjarnø Havbrug til politiet. Formanden, Verner W. Hansen, kalder sagen en miljøskandale af de større. Han har opfordret Hedensted Kommune, som har tilsynet med de to havbrug, til at udstede et forbud mod fortsat drift af Hjarnø Havbrug og Havbruget Hundshage.

Hjarnø Havbrug har ifølge kommunen i sine indberetninger 'modregnet', at havbrugene også har en produktion af muslinger og tang, som optager næringsstoffer fra vandet. Efter et møde med politiet i juli bad Hedensted Kommune Hjarnø Havbrug om dokumentation for effekten af muslinger og tang. Denne dokumenta-

OPDRÆT PÅ HAVET. Hjarnø Dambrug opdrætter sine fisk i åbne bure på havet. Billedet er fra et laksebrug i Hvide Sande, hvor fiskene i stedet lever i et lukket anlæg, hvor det er nemmere at udledningen af næringsstoffer.

Arkivfoto: Cicilie S. Andersen

tion foreligger endnu ikke, men et stort flertal i kommunens teknikudvalg nåede på et møde i tirsdags frem til, at havbrugene kan køre videre, men med skærpet tilsyn, oplyser udvalgets formand, Lene Tingleff (V).

Det er udvalgets næstformand Steen Christensen (S) ikke tilfreds med. Han vil have havbrugenes produktion begrænset i de kommende seks år og har bedt om at få sagen op i byrådet.

»Jeg mener, at havmiljøet skal kompen-

seres for de seks år, hvor de har udledt for meget. Derfor bør vi beskære deres produktionstilladelse med op til 50 procent. Vi har stillet skærpede krav tre-fire-fem gange før, uden at der er sket en skid. Så det er på tide at sætte foden ned og markere, at nu er det miljøet, der skal kompenseres, og ikke firmaets pengepung«, siger Steen Christensen.

Han kalder det »fuldstændig ude i skoven«, at udvalgets flertal er indstillet på at tage produktionen af tang og muslinger i betragtning. Den er ikke omfattet af virksomhedens miljøgodkendelse, og kommunen vil tage udgangspunkt i regler, som endnu ikke er udformet.

Metoden med at fjerne kvælstof og fosfor fra havmiljøet ved at dyrke muslinger og tang kom ind i lovgivningen som kompenserende marine virkemidler, da Folketinget sidste år efter en ophedet debat

Idt sin miljøtilladelse

et at vide, at der er stor sandsynlighed for, at Hjørnø havbrug ville have fået det godkendt, hvis de havde søgt om det, siger hun.

Over for Politiken fastslår Miljø- og Fødevareministeriet i et skriftligt svar, at reglerne om kompenserede marine virkemidler kun kan anvendes på nye havbrug, eller ved ændringer eller udvidelser af eksisterende havbrug – og først når bekendtgørelsen om virkemidlerne er trådt i kraft.

Lene Tingleff understreger, at Hjørnø Havbrug ikke har haft tilladelse til den modregning, virksomheden har foretaget i sine indberetninger, og at udvalgets flertal »tager skarpt afstand« fra det. Ud-

valget vil stramme tilsynet med Hjørnø Havbrug og blandt andet have månedlige indberetninger om en række forhold på virksomheden.

I havbrug holdes fiskene i bure i havet. Havbruget får tilladelse til at udlede en vis mængde kvælstof og fosfor i vandet. Det er i

Nu er det miljøet, der skal kompenseres, og ikke firmaets pengepung

Steen Christensen (S), Hedensted

sagens natur vanskeligt at måle på åbent vand, så udledningen beregnes ud fra, hvor meget foder havbruget anvender og hvor mange kilo fisk, der producerer. Det tal skal virksomheden indberette til kommunen, og det er dem, den har ændret på.

Sydøstjyllands Politi orienterede kommunen om sagen, da det med en dommerkendelse havde fået adgang til Hjørnø Havbrugs regnskaber og på den baggrund nåede frem til, at havbrugene havde købt mere foder, end de har tilladelse til at bruge. Kommunen har i en pressemeddelelse oplyst, at Hjørnø Havbrug i en redegørelse har erkendt »at det gennem flere år har angivet et lavere foderforbrug og færre antal fisk end det faktiske«.

Efterforskningen er stadig i gang. Det vil senere blive besluttet, om der skal rejses tiltale i sagen, oplyser Sydøstjyllands Politi.

FAKTA

Muslinger og tang som renseanlæg

Produktion af muslinger og tang som kompensation for havbrugs udledning af kvælstof og fosfor til havmiljøet spillede en central rolle i den ophedede debat forud for vedtagelsen af en lov om havbrug sidste år. I denne forbindelse blev der også åbnet for etablering af et antal havbrug på åbent hav i Kattegat.

Modstanderne mener ikke, at renseeffekten af metoden er tilstrækkeligt dokumenteret i åbent hav. Og hvis muslingerne skal være omkostningseffektive som 'renseanlæg', skal de høstes, inden hovedparten er store nok til at kunne sælges til konsum. Et forskningsprojekt skal se på, hvordan muslingerne kan bruges i foder.

Næstformanden i Hedensted Kommunes tekniske udvalg, Steen Christensen, mener, at den eneste løsning på længere sigt er at få rykket havbrugene på land, og at det er det, kommunen bør bruge sine kræfter på at fremme.

I Danmarks Sportsfiskerforbund siger formand Verner W. Hansen, at sagen »sætter spørgsmålstegn ved hele kontrollen med havbrugene«.

»I dag har kommunerne tilsynet med havbrug inden for 1 sømil fra kysten, mens Miljøstyrelsen har ansvaret for resten. Den lære, man bør uddrage af det her, er, at tilsynet med havbrug bør samles under Miljøstyrelsen, så vi undgår, at der går lokalpolitik i det,« siger han.

Politiken har gennem flere dage uden held forsøgt at få en kommentar fra Hjørnø Havbrug.

ellen.andersen@pol.dk

vedtog nye regler for at åbne for flere havbrug. Men bekendtgørelsen med de nærmere regler, herunder hvordan havbrugene kan dokumentere virkningen af muslinger og tang, vil først være klar til næste år, oplyser Miljø- og Fødevareministeriet.

Ny lov inspirerer udvangsformand
Udvalgsformand Lene Tingleff forklarer, at det er den nye lov, der er baggrund for udvalgets holdning.

»Det er på grund af loven, at vi tillader os at gå ind i det. Meget tyder på, at havbruget med muslinge- og tangproduktion holder sig inden for den gældende miljøgodkendelse, så bundlinjen ikke belaster miljøet ud over det, der beskrives i miljøgodkendelsen. Sådan som vi har fået det at vide af vores fagfolk, er det en almindelig anerkendt metode, og vi har få-